



---

*Komisja Rozwoju Regionalnego  
Przewodnicząca*

---

27.1.2023

Irene Tinagli  
Przewodnicząca  
Komisja Gospodarcza i Monetarna  
BRUKSELA

Przedmiot:   Opinia w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki  
gospodarczej – 2023 r. (2022/2150(INI))

Szanowna Pani Przewodnicząca!

W ramach przedmiotowej procedury zwrócono się do Komisji Rozwoju Regionalnego o wydanie opinii na użytek komisji, której Pani przewodniczy. Na posiedzeniu 6 października 2022 r. komisja postanowiła ją przedstawić w formie pisma.

Komisja Rozwoju Regionalnego rozpatrzyła tę sprawę na posiedzeniu 25 stycznia 2023 r. Na posiedzeniu tym<sup>1</sup> komisja postanowiła zwrócić się do Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w projekcie rezolucji przedstawionych poniżej wskazówek.

Z poważaniem

Younous Omarjee

---

<sup>1</sup> W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Younous Omarjee (przewodniczący), Isabel Benjumea Benjumea (wiceprzewodnicząca), Krzysztof Hetman (wiceprzewodniczący), Nora Mebarek (wiceprzewodnicząca), François Alfonsi, Pascal Arimont, , Adrian-Dragoş Benea, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Hannes Heide, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Martina Michels, Denis Nesci, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Alessandro Panza, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Caroline Roose, Bronis Ropé, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Jordi Cañas (za Alin Mituţę zgodnie z art. 209 ust. 7), Gilles Lebreton (za Erica Minardiego zgodnie z art. 209 ust. 7).

## WSKAZÓWKI

### *Komisja REGI*

- uwzględniając art. 174 i 175 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
1. przypomina, że zgodnie z art. 175 TFUE państwa członkowskie prowadzą swoje polityki gospodarcze i koordynują je w taki sposób, aby osiągnąć także cele określone w art. 174, a także że zgodnie z art. 174 TFUE Unia powinna rozwijać i prowadzić działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; ponadto przypomina, że oprócz art. 174 i 175 TFUE definiowanie i wykonywanie polityk Unii, w tym europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej, musi być w pełni zgodne z tym celem oraz wspierać ogólne harmonijne osiągnięcie celów Unii i zmniejszanie dysproporcji w poziomach rozwoju poszczególnych regionów;
  2. zauważa, że art. 174 TFUE zaleca Unii Europejskiej i jej państwom członkowskim wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii oraz dążenie do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów i zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych (art. 3 ust. 3 TUE), ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, obszarów podlegających przemianom przemysłowym i regionów, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, np. najbardziej na północ wysuniętych regionów i regionów o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz wysp, regionów transgranicznych i górskich; ponadto mandat ten obowiązuje w stosunku do wszystkich innych obszarów polityki UE, w szczególności realizowanych w ramach europejskiego semestru, co nie powinno osłabiać celu spójności terytorialnej między tymi obszarami;
  3. podkreśla, że wnioski z europejskiego semestru i zalecenia dla poszczególnych krajów mają dla regionów istotne konsekwencje, które należy regularnie monitorować w kontekście polityki spójności; wzywa Komisję, aby w europejskim semestrze położyła większy nacisk na osiągnięcie celu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz by uwzględniła wyzwania stojące przed europejskimi obszarami i regionami w odpowiednich sprawozdaniach krajowych i zaleceniach dla poszczególnych krajów;
  4. podkreśla, że transformacja ekologiczna i cyfrowa, potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego oraz odporność społeczna i gospodarcza będą wymagały utrzymania wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach; podkreśla, że należy odpowiednio uwzględniać inwestycje, które służą tym celom i nie odbiegają od celów porozumienia paryskiego, w ocenie sytuacji budżetowej państw członkowskich w kontekście paktu stabilności i wzrostu;
  5. proponuje, by rozważyć lepsze uwzględnienie celów zrównoważonego rozwoju w europejskim semestrze, i przypomina, że regiony i miasta stosują już te ramy zarządzania; z kolei OECD szacuje, że 65 % celów zrównoważonego rozwoju nie można zrealizować bez zaangażowania regionów i miast;
  6. podkreśla, że wnioski z europejskiego semestru i zalecenia dla poszczególnych krajów

mają istotne konsekwencje dla regionów i mogą mieć negatywne skutki społeczne i gospodarcze dla obywateli europejskich; podkreśla, że należy uwzględnić specyfikę regionalną przeprowadzając reformy strukturalne określone w europejskim semestrze, aby złagodzić skutki kryzysu, który poważnie dotyka obywateli ze względu na nadmierny wzrost kosztów życia;

7. uważa, że ewentualne włączenie celów zrównoważonego rozwoju oraz Europejskiego filaru praw socjalnych do zakresu europejskiego semestru wymaga oceny istniejących wskaźników, aby monitorować realizację polityki gospodarczej, środowiskowej i społecznej UE; zauważa, że ostateczne włączenie celów zrównoważonego rozwoju do europejskiego semestru musi uwzględniać różną sytuację wyjściową pod względem terytorialnym i wymaga odpowiedniej podstawy statystycznej umożliwiającej monitorowanie celów zrównoważonego rozwoju na szczeblu regionalnym;
8. wzywa, by w europejskim semestrze zwrócić większą uwagę na szczególne wsparcie państw członkowskich dla regionów borykających się z niekorzystnymi warunkami naturalnymi lub demograficznymi i najbardziej dotkniętych przejściem na bardziej zrównoważoną i ekologiczną gospodarkę, która może pobudzać zatrudnienie, oraz by zająć się wyzwaniem strukturalnym stojącym przed regionami o średnich dochodach tkwiącymi w pułapce ograniczenia rozwoju, a także by zwrócić uwagę na regiony najbardziej oddalone i słabo zaludnione regiony wysunięte najbardziej na północ, wyspy i regiony górskie;
9. uważa, że w europejskim semestrze należy w większym stopniu uwzględniać wymiar terytorialny; podkreśla ponadto, że różnice terytorialne należy niwelować za pomocą ukierunkowanej na konkretny obszar polityki uzupełnianej ocenami oddziaływania terytorialnego;
10. wzywa do większego skupienia się w europejskim semestrze na związku między jakością zatrudnienia, równouprawnieniem płci, zrównoważonym wzrostem, celami społecznymi i klimatycznymi oraz do wzmocnienia tego związku, aby poprawić jakość życia i dobrobyt obywateli;
11. zauważa, że niedawne kryzysy, np. pandemia COVID-19 i rosyjska wojna przeciwko Ukrainie, pogrzyły wiele krajów w nagłej i głębokiej recesji, co doprowadziło do szybkiego wzrostu kosztów energii i inflacji z wieloma niewiadomymi; uważa, że kryzysy te oraz ich skutki gospodarcze i społeczne są różne w poszczególnych krajach, co prowadzi do wzrostu ubóstwa, nierówności i dysproporcji między regionami UE; podkreśla, że należy dołożyć więcej starań, aby zwalczać te nierówności oraz sprzyjać szybkiej i trwałej odbudowie, w szczególności dzięki wspieraniu MŚP odczuwających wzrost kosztów energii;
12. uważa, że w związku z kryzysem społeczno-gospodarczym w UE spowodowanym skutkami pandemii COVID-19 i rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie konieczne jest dalsze zawieszenie paktu stabilności i wzrostu do czasu ewentualnego osiągnięcia porozumienia między państwami członkowskimi w sprawie przeglądu obecnych zasad zarządzania gospodarczego;
13. przypomina, że podstawą Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) jest art. 175 TFUE, który służy osiągnięciu celów określonych w art. 174 TFUE,

i tym samym uzupełnia politykę spójności jako długoterminową inwestycję strukturalną;

14. podkreśla znaczenie szybkiego i skutecznego wdrożenia RRF uznanego przez Radę za instrument spójności oraz będącego jednym z głównych narzędzi ożywienia gospodarczego, z którego w pierwszych latach odbudowy udzielono 672,5 mld EUR wsparcia finansowego w formie pożyczek i dotacji; uważa, że znaczenie osiągnięcia wysokiego stopnia odporności gospodarek krajowych jest jednym z wniosków wyciągniętych z ostatniego globalnego kryzysu gospodarczego, społecznego i finansowego oraz że w europejskim semestrze należy unikać represyjnych podejść do zarządzania gospodarczego; uważa, że należy zapewnić komplementarność w ramach programów spójności i RRF oraz między nimi, a także unikać powielania przy ich wdrażaniu;
15. w świetle obecnego kryzysu gospodarczego oraz wzrostu inflacji i kosztów energii zachęca Komisję do zezwolenia państwom członkowskim na dostosowywanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności do nowej sytuacji i do udzielenia im przy tym odpowiedniego wsparcia, jak określono w art. 21 RRF, aby zapewnić dalsze efektywne wykorzystanie dostępnych środków;
16. podkreśla znaczenie szybkiego i skutecznego wdrożenia polityki spójności na lata 2021–2027; podkreśla, że należy przyspieszyć ten proces, aby uniknąć dalszych opóźnień;
17. apeluje, aby RRF pomagał w budowaniu bardziej zrównoważonej, odpornej i sprawiedliwszej Europy dla następnego pokolenia, w tym za pośrednictwem inwestycji i przepisów w dziedzinie zrównoważenia środowiskowego, energii odnawialnej, renowacji, zrównoważonej mobilności, różnorodności biologicznej i wydajności; podkreśla, że aby osiągnąć cel 30-procentowego uwzględnienia aspektu klimatu zarówno w wieloletnich ramach finansowych, jak i w instrumencie Next Generation EU zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, każdy plan odbudowy i zwiększania odporności będzie musiał obejmować co najmniej 37 % wydatków związanych z klimatem; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia konsekwencji, spójności i synergii z Agendą 2030 ONZ;
18. podkreśla, że angażowanie organów regionalnych i lokalnych, a także partnerów gospodarczych i społecznych, stowarzyszeń zawodowych i właściwych organów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, np. organizacji pozarządowych, ma kluczowe znaczenie dla pomyślnej realizacji RRF i szybkiego wyjścia z obecnego kryzysu; w związku z tym ubolewa z powodu braku zaangażowania organów regionalnych i lokalnych w opracowywanie i wdrażanie RRF; wzywa Komisję, by przedstawiła narzędzie oceny zapewniające przestrzeganie kryteriów konsultacji państw członkowskich z lokalnymi, regionalnymi i krajowymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
19. podkreśla rolę organów lokalnych i regionalnych w promowaniu gospodarki społecznej i zmniejszaniu dysproporcji społecznych i gospodarczych, aby zaspokoić potrzeby społeczności, zwłaszcza w związku z negatywnym wpływem pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie na przedsiębiorstwa i całe społeczeństwo; podkreśla, że wiele

lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw świadczyło podstawowe usługi w regionach, w których organy publiczne nie dysponowały dobrze funkcjonującą infrastrukturą opieki społecznej; podkreśla, że gospodarka społeczna powinna się rozwijać, wykorzystując pełny potencjał przedsiębiorstw i organizacji gospodarki społecznej, aby osiągnąć solidne ożywienie gospodarcze, wesprzeć przedsiębiorczość i stworzyć wysokiej jakości miejsca pracy we wszystkich regionach UE;

20. uważa, że należy wykorzystać elastyczność, aby reagować na szybkie zmiany podczas obecnego kryzysu i zapewnić odpowiednie inwestycje w celu pobudzenia kluczowych sektorów, w szczególności tych najbardziej dotkniętych kryzysem, wspierać tworzenie i utrzymanie wysokiej jakości miejsc pracy oraz zapewniać równy dostęp do rynku pracy zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych; podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na najsłabsze grupy ludności; zauważa, że pandemia uwypukliła potrzebę wzmocnienia lokalnej produkcji, aby uniknąć przyszłych niedoborów w sektorach gospodarki związanych z rolnictwem, przemysłem i zdrowiem; popiera krótkie łańcuchy dostaw i lokalną produkcję, aby znacznie ograniczyć emisje gazów cieplarnianych i wzmocnić lokalne gospodarki osłabione przez kryzys;
21. przypomina o kluczowej roli polityki spójności jako głównej polityki inwestycyjnej w Europie, w tym dla poprawy sytuacji gospodarczej; podkreśla potrzebę zwiększenia budżetu na politykę spójności po okresie 2021–2027, aby utrzymać jej europejską wartość dodaną i przyczynić się w ten sposób do wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego, innowacji i ochrony środowiska;
22. podkreśla, że polityka równości płci powinna być włączana do głównego nurtu polityki na wszystkich etapach zarządzania gospodarczego, zwłaszcza w świetle negatywnego wpływu pandemii COVID-19 w aspekcie płci na udział kobiet w gospodarce.